

ДӘРІС

ҚАБЫНУ

Дәрістің жоспары

Қабыну анықтамасы

Қабыну этиологиясы

Қабыну кезеңдері

Қабынудың жіктелуі

Экссудативті қабыну, түрлері

▣ **Қабыну** – зақымданған тінді қалпына келтіруге арналған күрделі қан-тамырлы – мезенхималық реакция.

▣ **Этиологиясы:**

▣ Экзогенді факторлар –

▣ биологиялық,

▣ физикалық,

▣ химиялық

▣ Эндогенді факторлар – уремия, тиреотоксикоз, сарғаю

Қабыну кезеңдері

- Альтерация
- Экссудация
- Пролиферация

Альтерация – қабыну медиаторларының (жасушалық, плазмалық) әсерінен тіндердегі дистрофия мен некроз дамиды

Плазмалық (гумморалды) медиаторлар: калликреин-кинин жүйесі, қанды ұйытушы және ұйытуға қарсы (XII ұйытушы фактор, Хагеман факторы, плазмин) факторлар, комплементарлық жүйе

□ **ӘСЕРІ :**

1. Қан тамырларының өткізгіштігінің арттырады
2. Лейкоциттер хемотаксисін белсендендіреді
3. Фагоцитоды белсендендіреді

Тіндік (жасушалық) медиаторлар сипаты

Лаброциттар және базофилдар: гистамин, серотонин, анафилаксияның баяу әсер ететін субстанциясын

тромбоциттар: – гистамин, серотонин, простогландин, лизосомалық фермент

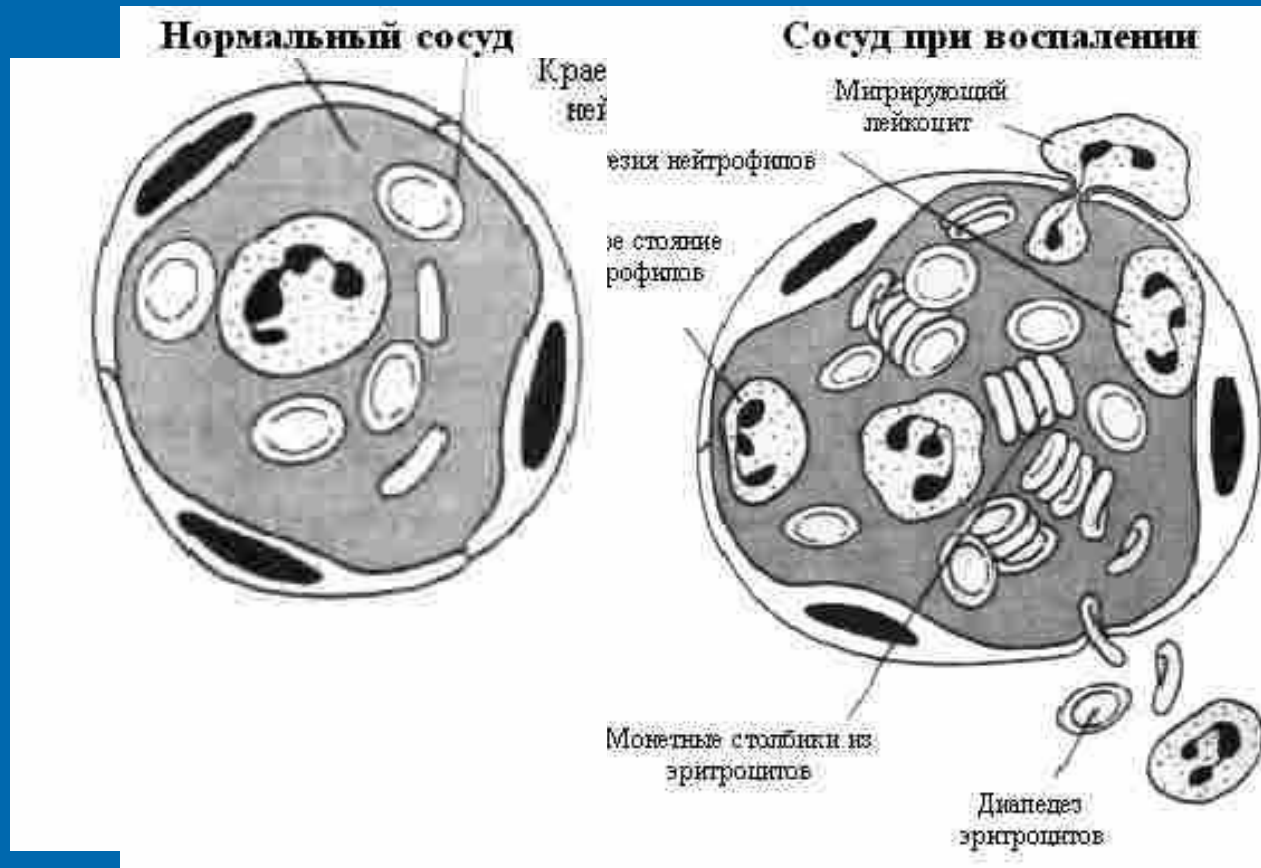
полиморфты ядролы лейкоциттар - лейкокиндер, лизосомалық фермент

Макрофагтар - монокиндер

Лимфоциттар - лимфокины

□ Экссудация :

1. МЦЖ қан айналымның бұзылуы
2. Қанның реологиясының өзгеруі
3. Қан тамырларының өткізгіштігінің артуы
4. Қан элементтерінің эмиграциясы: лейкодиapedез, эритродиapedез
5. Фагоцитоз, пиноцитоз
6. Экссудаттың пайда болуы

Оң жақта қабыну кезіндегі қан тамыр
Сол жақта қалыпты қан тамыр

Пролиферация

- гистиогенді және гематогенді жасушалардың қабыну ошағында көбеюі;
- жіктеліп-жетілуі;
- қайта қалпына келуінің (репарацияның) басталуы.

□ Қабынудың жіктелуі:

Ағымына қарай:

- Жедел;
- Жеделдеу;
- Созылмалы.

Даму кезеңдерінің басымдылығына қарай:

- экссудативті;
- продуктивті.

Үдерістің таралуына қарай:

- диффузды;
- ошақты.

▣ Экссудативті қабындың түрлері:

Серозды;

Фибринді;

Іріңді;

Шірікті;

Геморрагиялық;

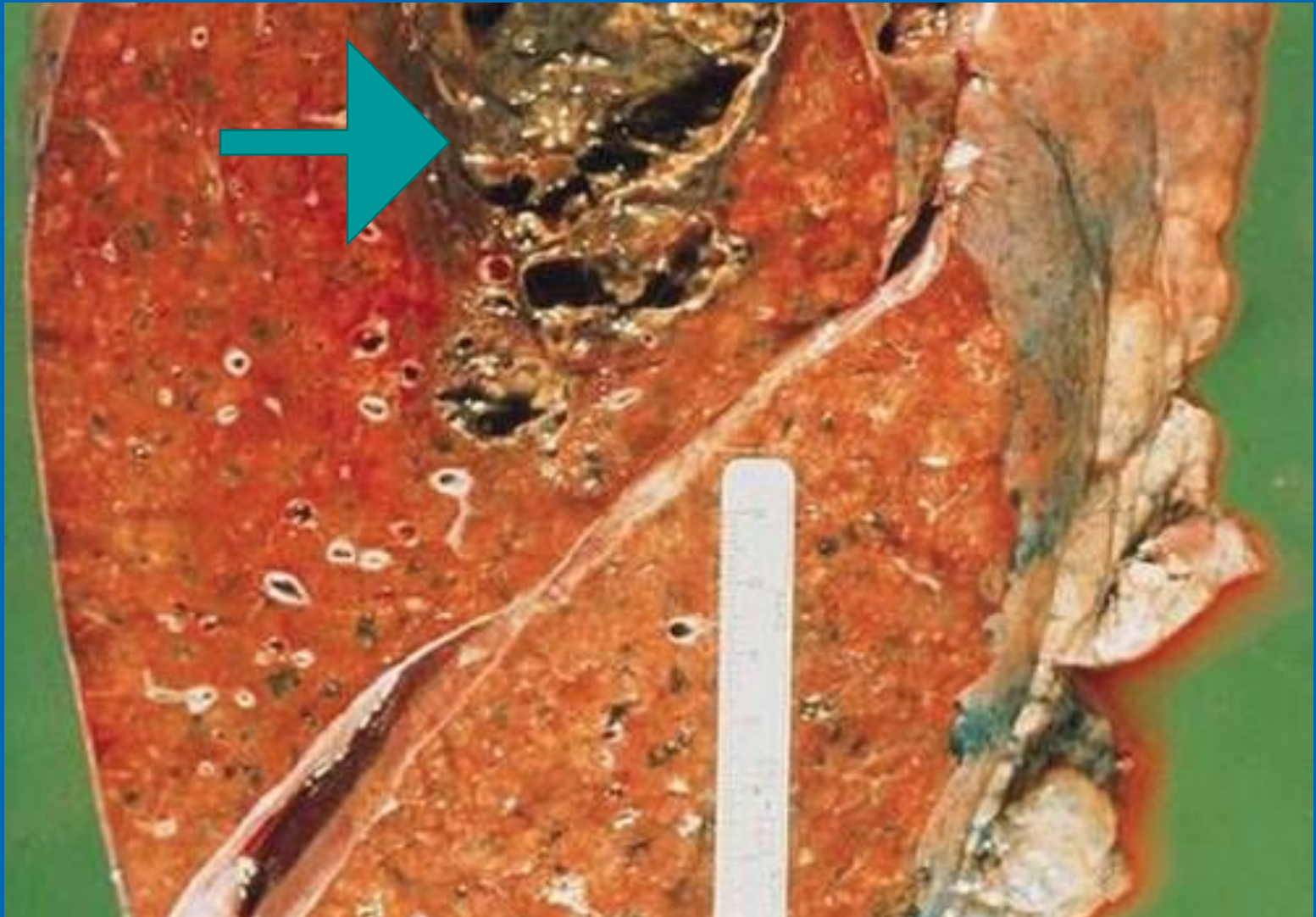
Катаралды;

Аралас.

□ **Іріңді қабыну** – экссудатта нейтрофилді лейкоциттер көп болады

Түрлері:

- Абсцесс – шекарасы айқын іріңді қабыну
- Флегмона – жайылған іріңді қабыну, жұмсақ және қатты түрлері бар.
- Эмпиема – қуысты ағзалар мен анатомиялық қуыстарда іріңнің жиналып қалуы.

ӨКПЕ АБСЦЕСІ

**ҚОЛТЫҚ АСТЫ
ФУРУНКУЛЫ**

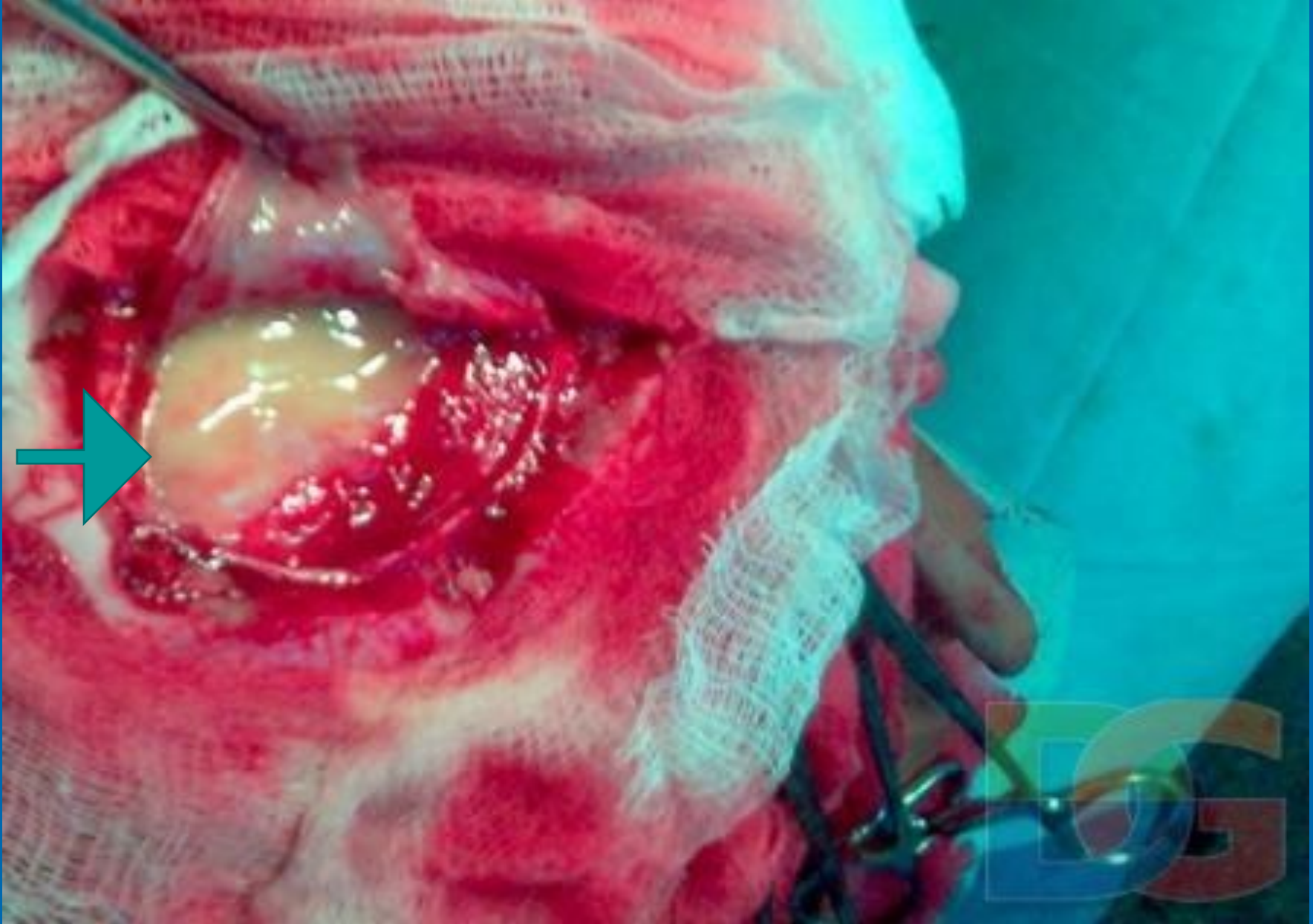

ҚАБАҚТАҒЫ АБСЦЕСС

**БЕТТИҢ ЖҰМСАҚ ТІНДЕРІНІҢ
ФЛЕГМОНАСЫ**

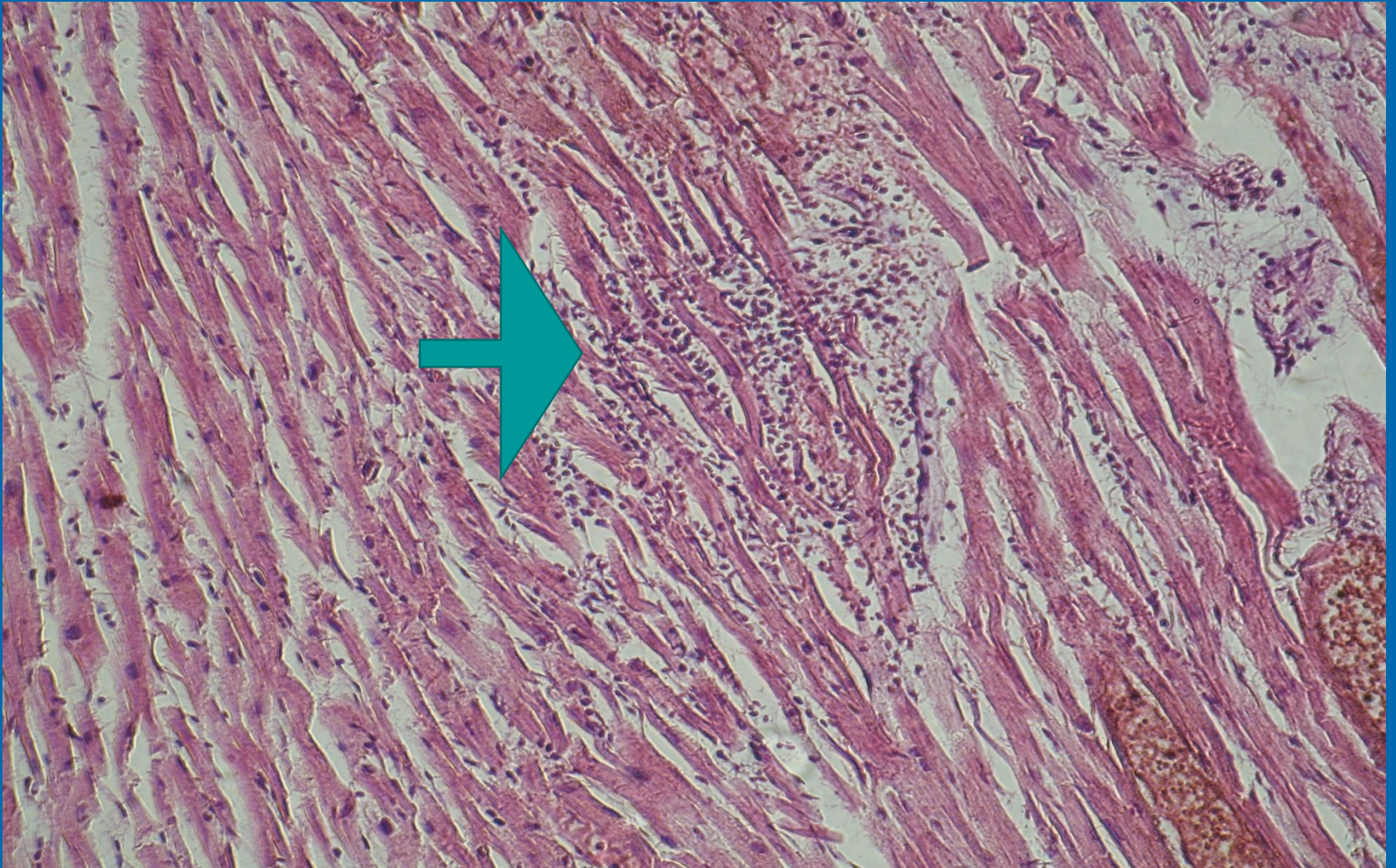

МИ АБСЦЕССИ

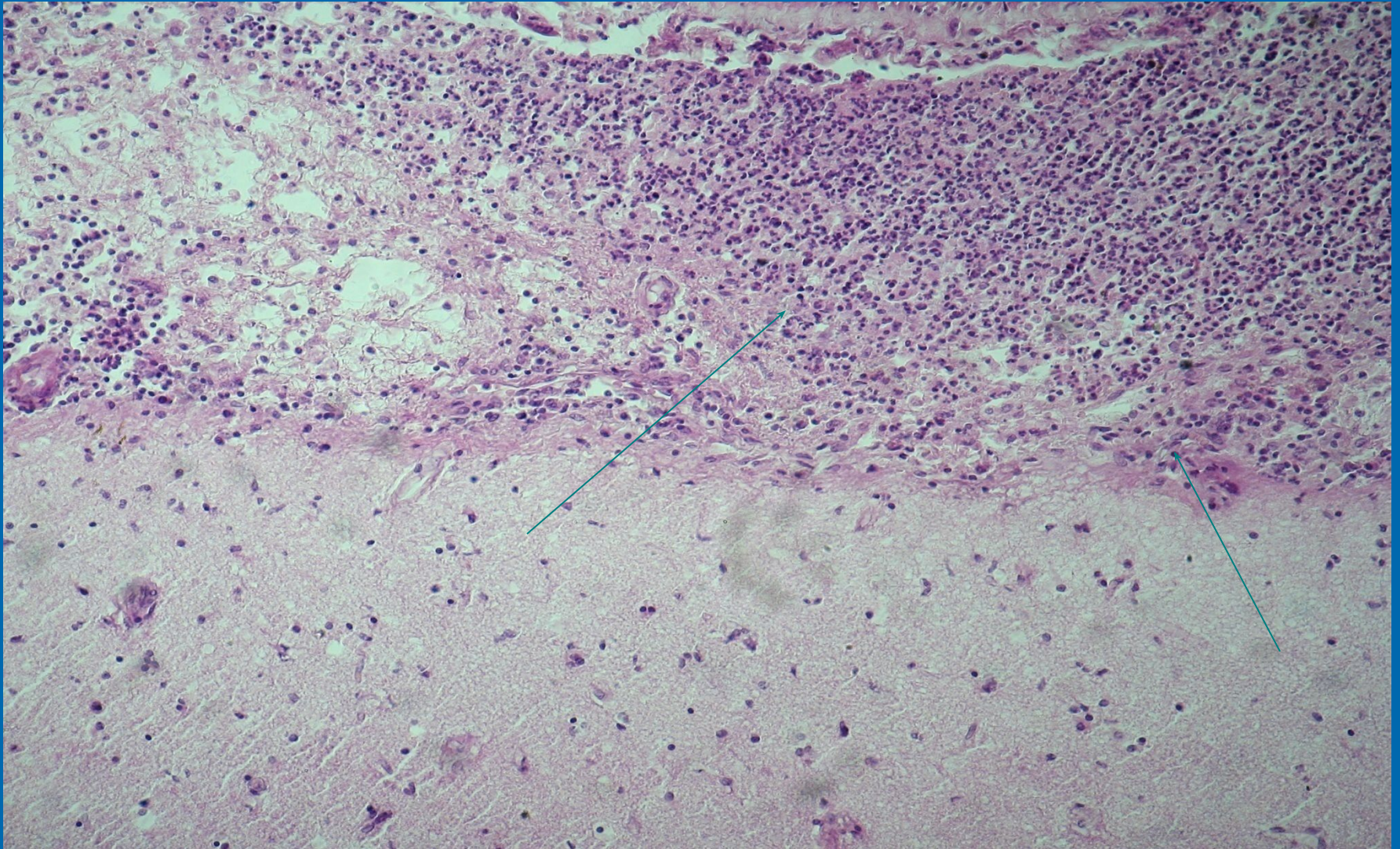

ПЛЕВРА ЭМПИЕМАСЫ

Іріңді миокардит
гематоксилін-эозин x200

**Іріңді лептоменингит.
гематоксилін-эозин x200**

□ **Фибринді қабыну** - фибринге бай экссудаттың түзілуімен жүреді

□ **Түрлері:**

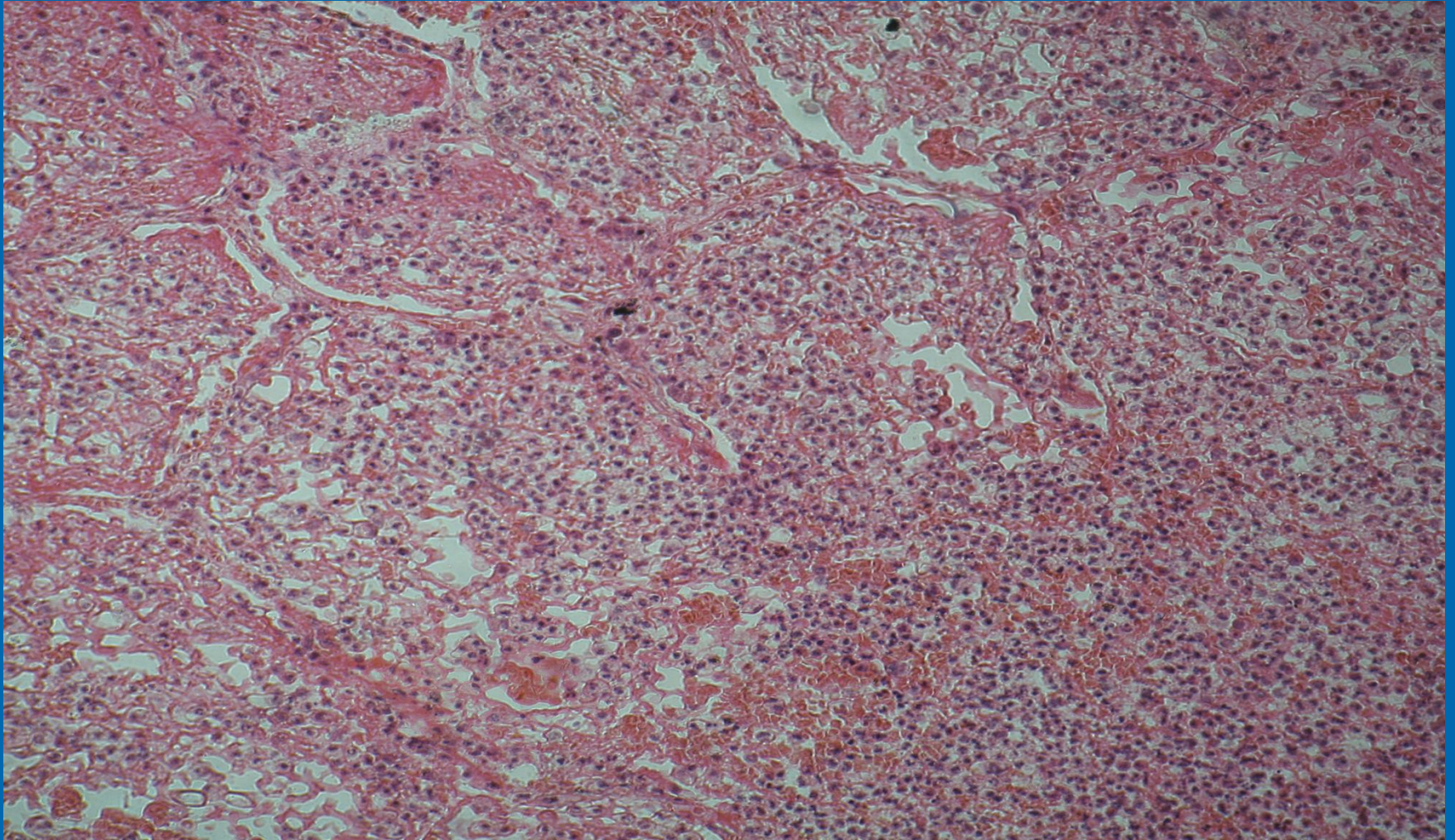
 крупозды – тығыз дәнекер тінде орналасқан бір қабатты эпителийде және серозды қабаттарда дамиды, пайда болған қабық беткей орналасады

 дифтериялық – көп қабатты жалпақ эпителимен жабылған ағзаларда дамиды, пайда болған қабық терең некроздарға байланысты астындағы тіндерге жабысып тұрады.

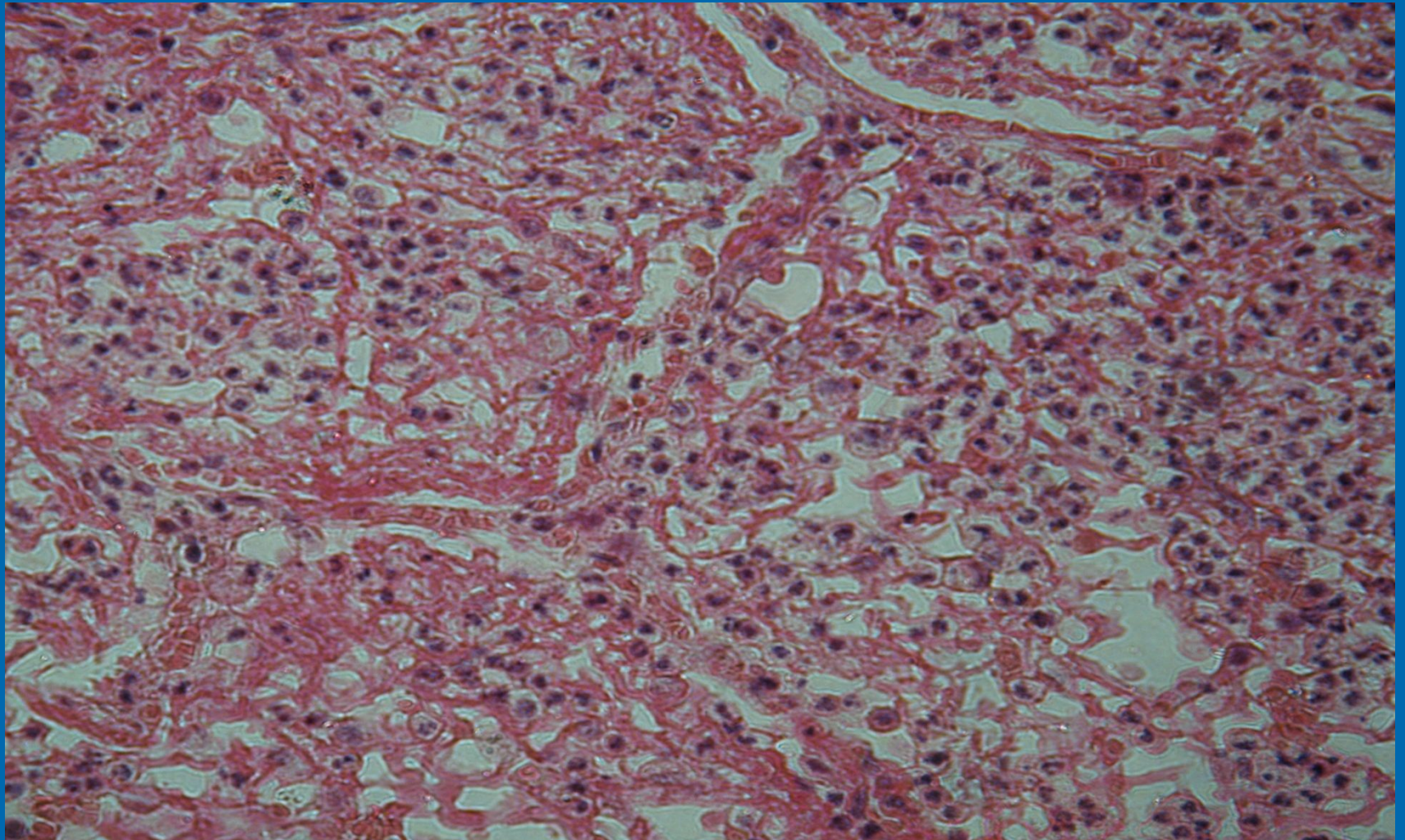
ДИФТЕРИТТІК-ФИБРИНДІ ҚАБЫНУ

Крупозды пневмония
гематоксилин-эозин x200

Крупозды пневмония

гематоксилин-эозин х400

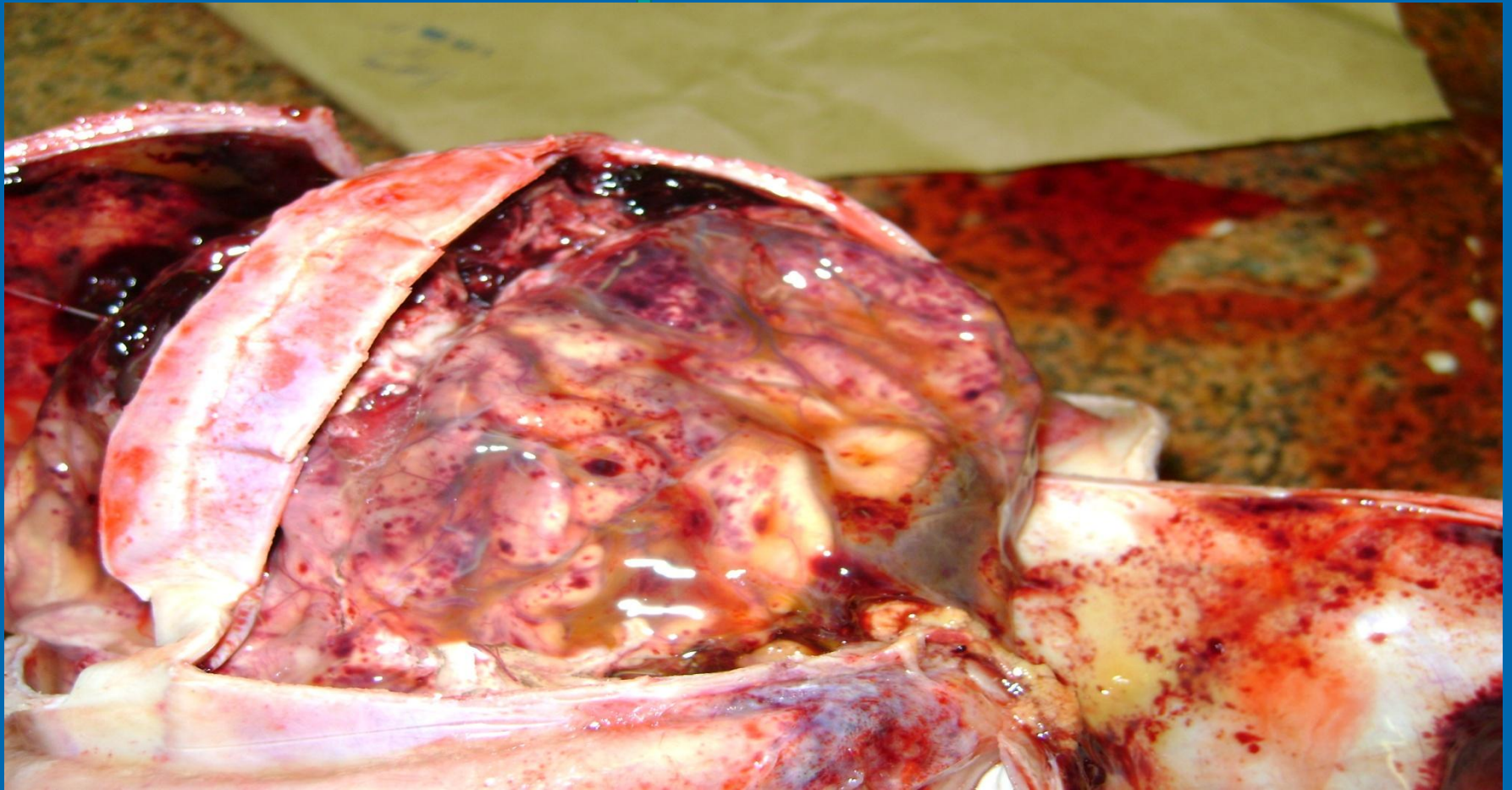

ШІРІКТІ ҚАБЫНУ – қабыну ошағына шіріктік бактериялар түскенде, сасық иісі болады

**СЕРОЗДЫ ҚАБЫНУ – экссудат
құрамында 2% белок, аз мөлшерде
жасушалар болады**

**ГЕМОМРАГИЯЛЫҚ ҚАБЫНУ –
эритроцитке бай экссудаттың түзілуімен
жүреді**

**КАТАРАЛДЫ ҚАБЫНУ – көп мөлшерде
экссудаттың бөлінуімен сипатталады**